

Eques ordinis medicorum bohemicorum

Dostalo se mi nejvyšší pocty, které se může českému lékaři dostat. Díval jsem se na lidi, k nimž jsem měl promluvit. Uvědomil jsem si, že na pódiu nejsem sám, stojí tam mnoho těch, kdo nejsou vidět.

Jsem jim vděčný. Především rodičům. Měli odvahu přivést mne na svět v roce 1941. Narodil jsem se několik týdnů poté, co Reinhard Heydrich přednesl plán zničení českého národa. Manželce, která to se mnou vydržela déle než půl století. Sám bych to se sebou tak dlouho nevydržel. Oběma synům. Vlastním synem bych byl nerad, měl bych to s otcem těžké. Všem učitelům: v první obecné třídě, kdo mne naučili globální čtení, takže čtu stránky „najednou“. Paní učitelce Vlkové, která mi na vrcholu stalinismu r. 1952 vysvětlila, co je diktatura. Na lékařské fakultě pánům profesorům Bednářovi, Charvátovi, Vondráčkovi a Hennerovi, kteří nesdělovali pouhá fakta, ale jejich medicínský a lidský smysl. Ve svém oboru panu prof. J. Dobiášovi, svém mentorovi, a prof. A. Jiráskovi, geniálnímu patologovi. Vedl mé první kroky v neuropatologii. Promoval jsem r. 1965. Přemítal jsem, jak bude vypadat medicína za padesát let. Naivně jsem si představoval úplné léčebné vyřešení schizofrenie, deprese a většiny zhoubných nádorů. Neuměl jsem si představit současnou transplantační medicínu, invazivní kardiologii, ortopedii, intenzivní péči, genetiku, ve svém oboru imunohistochemii.

Jsem vděčný všem lidem, kteří to se mnou vydrželi na dvou pracovištích po dobu 40 let primářování. Mistrovským rukám mizerně placených laborantek, neb bez dobrého preparátu patologie prostě neexistuje, a dřině ještě hůř placených sekretářek. Měl jsem štěstí na vrchní laborantky, zejména na současnou, paní M. Štecherovou. Dvakrát rekonstruované oddělení, podruhé díky požáru, je především její dílo. O akreditacích nemluví. Tihle lidé jsou sůl

země. Jsem vděčný svým kolegům. Některé jsem viděl, jak se na začátku učí rozlišovat horní konec mikroskopu od dolního a teď se za nimi dívám jako za koncovými světly odjíždějícího rychlíku. Jsou dál, má to tak být.

Zaujala mne Alzheimerova nemoc. Zabýval jsem se jejími strukturálním podklady a epidemiologií. Ve stejné době se začala rozvíjet současná neurověda na všech úrovních, včetně těch, které si nikdo neuměl představit ještě před třiceti lety. Měl jsem životní štěstí. Mortui vivos docent: ničivé onemocnění mi otevřelo dveře k chápání normální lidské nátury.

Jsem vděčný nakladatelům, kteří měli a mají odvahu vydávat mé knížky, jsou druhem deníku z cest, i lidem, jejichž prostřednictvím se mohu setkávat a mluvit s jinými lidmi.

Jsem vděčný ohromnému počtu lidí z všech dob a míst, kteří mne učili: jasném rozumu milétských filosofů stejně jako moudrosti vezíra Ptahotepa, jenž před čtyřiačtyřiceti stoletími napsal: „Nebud' pyšný na své vědění. Rad' se s nevědomým jako se vzdělaným, neboť umění žít je nesnadné. Někdy ti může dát dobrou radu i otrokyně, jež slouží u tvého mlynáře.“ Měl pravdu.